

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора медичних наук, професорки, завідувачки кафедри акушерства, гінекології та перинатології ФПДО ДНП Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького МОЗ України Пирогової Віри Іванівни на дисертаційну роботу Каліцинської Юлії Любомирівни «Клінічна ефективність модифікованого методу гістероскопічної метропластики у хворих із внутрішньоматковими перетинками класу U2a та RPL-синдромом в анамнезі», поданої до Спеціалізованої вченої ради ДФ 41.600.055, яка створена Вченою радою Одеського національного медичного університету МОЗ України (наказ № 538-о від 30.09.2025) для розгляду дисертаційної роботи Каліцинської Юлії Любомирівни на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»

Актуальність теми дослідження.

Проблема невиношування вагітності, в умовах демографічної кризи в Україні, набуває особливої гостроти. Особливу групу ризику щодо розвитку невиношування вагітності складають жінки з вродженими аномаліями розвитку матки, частота яких в загальній популяції становить 3–6 %, а серед жінок із репродуктивними розладами сягає 24 %. Серед вроджених аномалій розвитку матки найпоширенішою формою є внутрішньоматкова перегородка яка, за даними сучасних джерел, зустрічається у 2–5 % жінок загальної популяції та у 10–15 % пацієнток із RPL-синдромом. Порушення нормальної анатомії порожнини матки при перегородці призводить до зниження кровопостачання ендометрію, порушення імплантації ембріона, високої частоти мимовільних абортів, передчасних пологів, затримки розвитку плода, а також неефективності допоміжних репродуктивних технологій. Гістероскопічна метропластика є «золотим» стандартом хірургічної корекції внутрішньоматкових перегородок. Вона дозволяє відновити нормальну

анатомію порожнини матки, зменшити частоту репродуктивних втрат та підвищити шанси на народження здорової дитини.

Однак, незважаючи на загальновизнану ефективність, ця процедура може супроводжуватись рядом ускладнень, зокрема ризиком формування внутрішньоматкових синехій, який за різними даними сягає від 6 % до 30 %. Також залишається актуальною проблема пошкодження ендометрія, що може знижувати репродуктивний потенціал пацієнтки. На сьогодні відсутні єдині стандартизовані підходи до техніки розсічення перегородки, вибору інструментів, а також до профілактики післяопераційних ускладнень, що створює передумови для подальшого вдосконалення методики оперативного втручання. Запропонована у даній роботі модифікована інцизійно-ексцизійна техніка гістероскопічної метропластики спрямована на мінімізацію травматизації слизової оболонки матки, профілактику утворення синехій та покращення відновлення ендометрія, що підвищує шанси настання вагітності та успішного її завершення. Вище зазначене визначає своєчасність та актуальність напрямку дослідження, обраного дисертанткою, оскільки воно спрямоване на вирішення одного з актуальних завдань сучасної гінекології — покращення репродуктивних результатів у жінок із внутрішньоматковими перетинками та синдромом звичного невиношування вагітності шляхом удосконалення хірургічних технологій лікування.

Зв'язок дисертації з науковими планами, програмами, темами.

Дисертаційна робота на здобуття наукового ступеня доктора філософії виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт Одеського національного медичного університету і є фрагментом теми: «Вдосконалення методів профілактики, діагностики та лікування захворювань репродуктивної системи жінки із застосуванням новітніх методичних та молекулярно – генетичних технологій» (номер державної реєстрації 0117U007494) та «Новітні лікувально-діагностичні та профілактичні підходи при захворюваннях репродуктивної системи жінки та вагітності високого ризику»

(№ державної реєстрації 0122U201370). Дисертантка є співвиконавицею зазначених наукових робіт.

Наукова новизна результатів дослідження.

Наукова новизна представленої роботи полягає у розробці та впровадженні модифікованої методики гістероскопічної метропластики, що базується на використанні комбінованої інцизійно-ексцизійної техніки з наступним проведенням ендоскопічного кюретажу ендометрія «холодним» петльовим електродом та його ендоскопічною аутотрансплантацією на ранову поверхню порожнини матки. Доведено, що запропонована модифікована методика гістероскопічної метропластики достовірно сприяє зменшенню формування післяопераційних внутрішньоматкових синехій та їх важких форм після проведеної процедури.

Встановлений позитивний вплив модифікованої методики на відновлення фертильності, а саме збільшення загальної частоти вагітностей та живонароджень, а також зменшення частоти спонтанних викиднів.

Практичне значення результатів дослідження. Для практичної охорони здоров'я запропоновано модифіковану методику гістероскопічної метропластики та доведено її ефективність. Дисертанткою сформульовано конкретні практичні рекомендації щодо показань, техніки операції, післяопераційного ведення пацієнток і контролю за станом ендометрію. Авторкою доведено, що порівняно з класичною технікою операції модифікована методика супроводжується меншою частотою післяопераційного внутрішньоматкового спайкоутворення (у 2,3 рази), сприяє зменшенню частоти спонтанних викиднів в 3 рази, супроводжується збільшенням частоти спонтанних вагітностей майже на 30 %, збільшенням загальної частоти вагітностей на 16,6 % та живонароджень на 23,7 %.

Запропонована методика може бути рекомендована для широкого використання у клінічній практиці відділень оперативної гінекології, репродуктивної медицини та перинатальних центрів, застосовується в клінічній практиці багатoproфільного медичного центру ОНМедУ в

гінекологічному відділенні та у відділенні інвазивних методів діагностики та лікування, КНП «Пологовий будинок № 5» Одеської міської ради, КНП «Міська клінічна лікарня № 11» Одеської міської ради, що засвідчено відповідними актами.

Теоретичні та практичні положення дисертаційної роботи використовуються у навчальному процесі на кафедрі акушерства та гінекології Одеського національного медичного університету охорони МОЗ України.

Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертаційній роботі

Дисертаційна робота представляє собою завершене дослідження, виконаним на належному методологічному рівні. На користь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, свідчить застосування автором адекватних та сучасних методів досліджень: клінічних, бактеріологічних, інструментальних, ендоскопічних, статистичних, достатній обсяг клінічних спостережень. В процесі дослідження було обстежено 138 хворих з RPL-синдромом, що асоційований з внутрішньоматковими перетинками, сформовані клінічні групи репрезентативні.

Основні положення роботи, сформульовані автором дисертації, викладено на підставі аналізу сучасних літературних джерел та результатів власних досліджень. Теоретичне обґрунтування напрямку досліджень, їх обсяг та отримані результати з необхідним статистичним аналізом дозволяють вважати, що наукові положення, висновки та практичні рекомендації є обґрунтованими та достовірними. Інформаційна база дослідження достатня за обсягом, репрезентативна (192 джерела наукової літератури). Статистичний аналіз результатів дозволяє вважати результати дослідження, наукові положення та висновки достовірними та науково обґрунтованими.

Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності

Авторкою особисто проаналізовано науково-дослідну літературу з досліджуваної патології, інформаційно-патентний пошук, сформуvala мету і завдання, визначила об'єкт, матеріали, методи дослідження. Разом з науковим керівником розроблено та впроваджено модифіковану методику гістероскопічної метропластики, описано та інтерпретовано отримані результати, виконано їх статистичну обробку та сформовано висновки, визначено і запропоновано практичні рекомендації, опрацьовано і оформлено до друку наукові роботи та виступи. Всі результати, наведені в дисертаційній роботі, отримані самостійно. Поставлені наукові завдання виконані на високому методологічному рівні. Дисертантка оволоділа необхідними компетенціями щодо ступеня доктора філософії.

Оцінка змісту та завершеності дисертації в цілому, загальна характеристика дисертаційної роботи.

Дисертація оформлена відповідно Державним стандартам і діючим вимогам МОН України. Анотація викладена українською та англійською мовами і в достатній мірі відображає основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та практичного значення.

У *вступі* автором аргументована актуальність теми наукової роботи, чітко сформульовано мету та завдання дослідження відповідно до предмету та об'єкту дослідження, перераховано адекватно використані наукові методи, відображено наукову новизну та практичну значимість отриманих результатів, а також наведено дані про структуру, обсяг дисертації і зв'язок роботи з науковими програмами, висвітлено обсяг апробації результатів дисертаційного дослідження, особистий внесок дисертанта, його публікації.

В *першому розділі «Огляд літератури»* автором представлено сучасний, методологічно правильно оформлений аналіз актуальних питань проблеми звичного невиношування, асоційованого з внутрішньоматковими перетинками, що містить проміжні висновки і окреслює коло невирішених і

дискусійних питань, які необхідно детально і всебічно вивчати. Об'єм даного розділу є достатній, текст структурований, читається легко і з цікавістю. Більшість посилань складають роботи останніх п'яти років.

В другому розділі «Матеріали і методи дослідження» наводиться послідовна інформація про суть дослідження: його загальну характеристику, дизайн, розподіл на групи, методики хірургічного лікування, статистичну обробку матеріалу.

В третьому розділі детально описуються всі етапи запропонованого модифікованого методу гістероскопічної метропластики з добре ілюстрованими фотографіями.

У четвертому розділі роботи представлені результати клініко-інструментального обстеження жінок з RPL-синдромом та ВМП.

В п'ятому розділі автор обговорює та аналізує отримані результати щодо особливостей перебігу інтраопераційного, раннього та пізнього післяопераційного періоду при гістероскопічній метропластиці в залежності від використаної методики, а також репродуктивні наслідки після гістероскопічної метропластики в залежності від використаної методики.

У розділі, присвяченому аналізу та узагальненню отриманих результатів, автор коротко виклав основні отримані результати, подав їх аналіз та коментарі. Розділ містить два обов'язкових компонента – пояснення тим змінам, які виявив в процесі дослідження автор, та порівняння власних даних з результатами, отриманими іншими дослідниками цієї проблеми.

Сформульовані дисертанткою *висновки* відповідають завданням дослідження, обґрунтовані. *Практичні рекомендації* логічно випливають з отриманих результатів дослідження.

Повнота викладу основних результатів дисертації в опублікованих працях, апробація результатів дисертаційної роботи та рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці

За матеріалами дисертаційної роботи опубліковано 4 наукових праці, з них: 1 стаття у виданні, що індексуються міжнародною базою Scopus, 3 статті

у фахових виданнях, рекомендованих ДАК МОН України. Основні результати дисертаційного дослідження доповідались на всеукраїнських наукових форумах і конференціях з міжнародною участю.

Отримані результати можуть бути використані в клінічній практиці в закладах охорони здоров'я всіх форм власності, що надають спеціалізовану гінекологічну допомогу. Наукові та теоретичні положення дисертації доцільно використовувати в навчальному процесі у закладах медичної освіти.

Дані про відсутність текстових запозичень та відсутності (наявності) порушень академічної доброчесності.

Рукопис дисертаційної роботи Каліцинської Юлії Любомирівни «Клінічна ефективність модифікованого методу гістероскопічної метропластики у хворих із внутрішньоматковими перетинками класу U2a та RPL-синдромом в анамнезі» перевірено на виявлення плагіату та текстових запозичень за допомогою сертифікованої програми. Згідно з експертним висновком про перевірку на наявність академічного плагіату при оцінці дисертаційної роботи не було виявлено жодних ознак наукового або академічного плагіату, самоплагіату, фальсифікації, вигадкування або інших порушень, які можуть ставити під сумнів самостійний характер проведення дослідження автором. Дисертаційна робота є самостійним дослідженням автора, у якому ознак плагіату, компіляції і фальсифікації та інших порушень норм академічної доброчесності не встановлено. Автором дотримано вимоги норм законодавства про авторське право та є всі необхідні посилання на джерела інформації у разі використання тверджень, ідей та даних, які отримані з цих джерел. Виконані усі вимоги щодо прав на інтелектуальну власність.

Завершеність дисертаційної роботи та зауваження щодо її змісту та оформлення

Дисертаційна робота являє собою завершене наукове дослідження, в якому чітко зазначена мета і завдання, вірно обрано методологічні основи їх реалізації, витримана послідовність наукового пошуку з наступним

порівняльним аналізом даних, виявлено закономірності та сформульовані науково-практичні положення, які слід вважати достовірними.

Принципових зауважень щодо оформлення і змісту дисертаційної роботи немає. В процесі рецензування виявлені окремі лексичні помилки в тексті, невдалі стилістичні звороти, що в цілому не впливає на позитивну оцінку дисертаційної роботи.

У порядку наукової дискусії прошу дисертантку відповісти на наступні запитання:

1. Що Ви вважаєте принциповою новизною у запропонованій методиці гістероскопічної метропластики?
2. Які особливості післяопераційного менеджменту ви застосовували щодо пацієнток досліджуваних груп? Чи отримували пацієнтки гормональну терапію?

ВИСНОВОК ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ ДИСЕРТАЦІЇ ВСТАНОВЛЕНИМ ВИМОГАМ

Дисертація Каліцинської Юлії Любомирівни «Клінічна ефективність модифікованого методу гістероскопічної метропластики у хворих із внутрішньоматковими перетинками класу U2a та RPL-синдромом в анамнезі», яка виконана в Одеському національному медичному університеті під керівництвом д.мед.н., професора Гладчука І.З., є завершеним самостійним науковим дослідженням, що містить нові науково обґрунтовані дані, які мають суттєве теоретичне і практичне значення та в сукупності вирішують актуальне науково-практичне завдання сучасної гінекології – підвищення ефективності гістероскопічної метропластики у жінок з RPL-синдромом, асоційованим з внутрішньоматковими перетинками класу U2a, шляхом модифікації технічних етапів оперативного втручання.

За актуальністю теми дослідження, методичним рівнем та обсягом досліджень, науковою новизною, теоретичною та практичною значимістю отриманих результатів дисертаційна робота Каліцинської Юлії Любомирівни «Клінічна ефективність модифікованого методу гістероскопічної метропластики у хворих із внутрішньоматковими перетинками класу U2a та RPL-синдромом в анамнезі» повністю відповідає вимогам п.п. 6, 7, 8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р., Постановою Кабінету Міністрів України №502 від 19 травня 2023 р. та вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом МОН України №40 від 12 січня 2017 р. (редакція від 12.07.2019 р.), а її авторка Каліцинська Юлія Любомирівна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Офіційний опонент

Завідувачка кафедри акушерства,
гінекології та перинатології факультету
післядипломної освіти ДНП «Львівський
національний медичний університет
імені Данила Галицького» МОЗ України
д.мед.наук, професорка

Пирогова Віра

Підпис д.мед.н., професорки Пирогової Віри засвідчую.

Вчений секретар

ДНП «Львівський національний
медичний університет імені
Данила Галицького» МОЗ України

Ягело Світлана